

פרשת : פקודי

הפטרה:

- א. ותשלם כל המלאכה (מלכים א' ז' נ"א).
- ס. ויעש חירום (מלכים א' ז' מ')

תורה

מדרש הגדה לפסח ולמתן תורה מאוצר החיים חלק ה'

תפילה	ירושלים	בני ברק
5:20	5:12	5:27
6:25	6:24	6:26
7:02	ר"ת:	5:48:45

שמו"ת פסוקיה: 92

שכל המשלים פרשיותיו עם הצבור מאריכין לו ימיו ושנותיו. (בבב"ב ח)

קוצץ קטן הכמות ורצ האיכות לחצק לצותיהם של אחינו בני ישראל קדושים לחציקם שצטמים

הכנות נצרכות לשבת קודש {104}

שגזפה להארה בעת למוד מעשה המשכן למשך עלינו קדשה בלמוד התורה

מאוצרות ההפטרה {40} - שהאדם יפיר גדל התגלות הנהגת השי"ת

יהלומים נוצצים מהפטרת השבוע במיוחד בשבילי

לקחי הפרשה לשבת {87} - עצות והנהגות מחז"ל הקדושים להשיג ברכת הנעם והמתיקות

פלפלין מפלפלין - {65}

היכן מצינו שהכנעת הרשע באה דוקא על ידי שמוזכר לו את מפלתו הראשונה?

חברים מקשיבים לקולך {39}

ארבע אמות של אדם קונות לו בכל מקום

"יהב ליה ידיה, ואוקמיה" לב בוער וכסופים להשם: תברך מהאמור מקאמרנא זצ"ל

מה-אהבתי תורתך {47} מי הם קבוצי פאה טפשי עם? מדרש הגדה לפסח ולמתן תורה מאוצר החיים ה' טעם שמשך לבדו הקים המשכן / כי-עליך תרגנו כלי-הקום - חלק ז'

מעלת תפלת ותיקון {90}

מהתקפיות הציור להכין המלכות סדרה חדשה לחינוך בתפלה בנין החמה ו'

מעלת למוד הזוהר {95}

שבע חפתיי של האדם הראשון

דרך ארץ קדמה לתורה {38}

מדות והנהגות טובות מחז"ל הקדושים - צאנתו האחרונה של רבי דודל

פלאי הבורא מבשרי אהזה אלוה {69}

התמא לאב בעי - הכנעה אמתית בלב נשבר

תופינים לשבת קודש {91}

עבודה חיצונית או פנימית?

הכנות נצרכות לשבת קודש {104} - שגזפה להארה בעת למוד מעשה המשכן למשך עלינו קדשה בלמוד התורה

צוה למשה על מלאכת המשכן שיביאו כל ישראל נדבתם בנדיבות לב למו שכתוב בפרשה והתורה העידה על ישראל גודל נדבת לבם שהי' בזריוות גדולה ע"כ נוכל לומר שהיה כ"כ נדבת לבם שהחור כ"כ בקדושה גדולה וכוונה עצומה אשר כל א"א מישאל הי' מיוחד יהודים גדולים במחשבתם בעת הבאת הנדבות וגם היה להם השתוקקות והתלהבות גדולה באהבה רבה וביראה גדולה בעת הבאת נדבתם אשר ע"י כוונתם ואהבתם ויראתם הי' בהם כח להמשיך קדושה גדולה כ"כ על כל דבר ודבר כדי להמשיך השכינה למטה על מעשיהם והי' כוונתם אז להשראת השכינה על מעשי ידיהם והוקיר עוד קדושה ע"י מחשבתם להמשיך ג"כ קדושה לדורות הבאים ג"כ וזהו כוונת הכתוב בפרשת ויקהל ויבואו כל החכמים העושים כו' איש איש ממלאכתו כו' אל משה ואמרו מרבנים העם להביא מידי העבודה למלאכה ר"ל שהחכמים הבינו בעת מלאכתם הרגישו גודל הקדושה בכל דבר ודבר מנדבת המשכן שהאירו בני ישראל בכל דבר כ"כ קדושה רבה אשר יש די והותר מן הקדושה אשר צריך לעת עתה להשראת השכינה רק הי' כוונתם בגודל התלהבותם בנדבתם שיאירו עלינו עד סוף כל הדורות מאיר לנו בעת לימוד התורה של מלאכת המשכן ונדבת המשכן מאיר לנו ללבבינו גודל אהבה ויראה שלהם עד שיאיר לנו ג"כ איזה הארה בעת לימוד מעשה המשכן למשוך עלינו מעט קדושה בכל עת לימוד התורה הזאת וכן מצינו שכן צוה לנו הקב"ה שעסק התורה יהיה חשוב לפנינו ית"ש כאלו עשינו המעשה בידים כי כך אמרו חז"ל זאת תורת העולה כל העוסק בתורת העולה כאלו הקריב עולה וכן כמה וכמה מצות שאינם מצוים בזמן הזה אזי עסק תורתנו הוא במקום המעשה דהיינו מצינו שנצטוונו לקרות פרשת פרה קודם פסח ושאר דברים כיוצא באלו שמפורש הרבה בגמרא ובמדרשים שעסק בתורה הוא חשוב ומקובל לפנינו ית"ש כאלו עשינו הדברים עצמן בפועל ממש רק שצריך לזה כוונת הלב לכווין בעסק התורה באהבה ויראה גדולה כדי להמשיך הקדושה הזאת עלינו כמו בעת שהי' הדבר בפועל וזה הי' כוונת ישראל בנדבת המשכן להמשיך עלינו ג"כ הקדושה שלהם בעת עסקינו בפרשיות אלו וכל זאת הבינו החכמים העושים במלאכת המשכן אשר יש יותר קדושה בנדבת המשכן מה שצריך לעת עתה אבל לא היו יכולים לשער בשכלם כמה צריך לעת עתה ומה שישאר לדורות ע"כ באו למשה כנ"ל וזהו פ"י המדרש הנ"ל ומשה הי' גזבר לעצמו על מלאכת המשכן ר"ל שלא הי' באפשרות שום אדם לשער בשכלו גודל הקדושות והיהודים שהאירו בני ישראל בנדבתם רק משה בעצמו הבין גודל שכליותם אעפ"כ נכנס משה אצל בצלאל להבין ביותר וראה שהותיר מן המשכן כנ"ל ר"ל שראה בשכלו שיש קדושה יתירה בנדבת המשכן יותר מן הצורך לעת עתה

אחי ונעי קולאים יקרים וירא משה את כל המלאכה והנה עשו וגו' כן עשו ויברך אתם משה (שמות לט מג). שאדונינו משה ברוח קדשו ראה והביט במלאכה שכת הפועל בנפעל, הכיר בהנפעל ב' הכוונות, כוונה כללית כאשר צוה בו, והכוונת הפרטיות כנ"ל, אז הבין גודל תשוקתם לעבודת יוצרם, שחששו פן לא יצאו ידי חובתם ועשו כל אופנים המועילים, אזי ויברך אותם משה: [אגרא דכלה. פקודי ז]. הגה לאחר שקבלנו את צרכתו הנפלאה של משה רבינו ע"ה לרד כל אחד ואחת מזני ישראל להכניס שמחה עצומה בליבו ולהשתמש בשמחה זו כדי לרחות ולהדוף את כל הספיקות והתחבולות של היצר וגונדה לילה, ולקבל את השבת מתוך שמחה אמיתית של מנוחה מוקדם ככל שניתן כדי שתצדק גם משבת המלכה בצרכה שלימה, וכמוכן שאם קבלנו את צרכתה של השבת ושל משה רבינו ועשינו לאבא שצטמים קאת נחת רוח אז ביחד עם קדושת השבת הבאה אלינו נקבל גם את צרכתו של צורח עולם עם השפע הרחמי והגמתי ונשמח כולנו לקראת חג הפורים הממשמש ובא. חזק. ו

אלה פקודי המשכן משכן העדת אשר פקד עלי-פי משה עבדתי הלוים ביד איתמר בן-אהרן הכהן: ראו להבין שאמרו חז"ל כל מקום שנאמר אלה פוסל את הראשונים ומה בא לפסול כאן במלת אלה? הגם שאפשר לומר שפוסל מעשה עגל הלא נאמרו כמה סדרות אחר מעשה העגל כי גם פרשת תרומה ותצוה נאמרו אחר מעשה העגל גם אמרו משכן העדות צריך להבין למה נקרא המשכן עדות? ומדרש חז"ל ידוע גם אמרו אשר פקד על פי משה צריך להבין הלא משה בעצמו הוא הנותן השבון על המלאכת המשכן והי' לו לומר אשר פוקד מאת משה והי' המשמעות שפקד ונתן חשבון לאחרים ממה שהי' תחת ידו מנדבת המשכן וגם הלשון על פי משה אינו מדוקדק שהי' לו לכתוב ע"י משה גם אמרו עבודת הלוים ביד איתמר אינו מובן מה מלמדינו כאן אצל חשבון מלאכת המשכן שהרי עדיין לא נתמנו הלוים עליו רק אחר שהוקם המשכן כמה חדשים בעת המסעות אז נתמנו הלוים לשאת אותו. ויראה לומר ע"פ פשוטו ע"פ מדרש רבה בפי' זאת וז"ל ד"א איש אמונת זה משה כו' ומשה היה גזבר לעצמו על מלאכת המשכן אלא בשעה שאמר לו הקב"ה למשה שיעשה המשכן מיד ויבואו כל איש וגו' לכמה ימים הביאו כל הנדבה אמר ר' יוחנן לשני בקרים הביאו והותר שנאמר והמלאכה היתה דים נכנס משה אצל בצלאל ראה שהותיר מן המשכן אמר לפני הקב"ה רבון העולם עשינו את מלאכת המשכן הותרנו מה נעשה בנותרי? אמר לו לך ועשה בהם משכן לעדות הלך משה ועשה בהם כיון שבא ליתן חשבון אמר להם כך וכך יצא למשכן וביתר עשיתי משכן לעדות הוי אלה פקודי המשכן משכן העדות עיין במדרש. הנה המדרש הזה אין לו שחר כלל ואומר דרשוני ויש לפרש כך דהנה כבר כתבנו למעלה הרבה מזה שעיקר כוונת מלאכת המשכן היה כדי שישירה בארץ להיות מקום להשראת השכינה והיה צריך לזה הכנות וקדושות גדולות והקב"ה

הברי תורה לסעודה ראשונה ליל שבת פג"ד יצחק אבינו להציל מהבלי משיח ויאמר פקודי יצחק אבינו

מִן הַיָּמִים הַהֵלֶךְ הַזֶּה וְעַד הַיּוֹם הַזֶּה

ואמר לפני הקב"ה רבון העולם עשינו את המשכן והותרנו מה נעשה בנותר?
אמר לו לך ועשה בהם משכן לעדות ר"ל כנ"ל שאמר לו הקב"ה שמותר הקדושה
שהאירו בני ישראל בנדבתם יותר מהנרצה מהם בעת הזאת גודל קדושתם
ואהבתם ויראתם והתלהבותם תניח בתורה בפרשיות של מעשי המשכן והתורה
נקראת עדות כמאמר הכתוב ארון העדות לוחת העדות כי התורה היא עיקר
העדות ועדות בנימטריא תלמוד וזהו שאמר לו הקב"ה ובנותר תעשה משכן
לעדות ר"ל בעת שיעסקו ישראל בפרשיות המשכן יהי להם כח להמשיך ולעורר
הקדושות ועולמות העליונים שנתעוררו אז במעשי המשכן בפועל וכך עשה משה
בכותבו התורה הניח קדושה גדולה שהבין ביתר שאת ועוין ותעצומות של
ישראל בנדבתם הכל הניח בתורתנו הקדושה כדי שנוכל לעורר לבבינו בעת
עסקינו בפרשיות אלו במעשי המשכן למשוך עלינו כמעט השראת השכינה
ולעורר היחודים שנעשו מאז וזהו שאמר המדרש כיון שבא ליתן השבון אמר כך
וכך יצא למשכן וביתר עשיתי משכן לעדות ר"ל כך קדושה היה די למשכן לעת
עתה להמשיך השכינה במעשי ידני וביתר הקדושות עשיתי משכן לעדות ר"ל
עשיתי משכן לתורה הקדושה שנקראת עדות כדי להמשיך בכל דור ודור
קדושת המשכן בעת לימודם הפרשיות אלו אבל לזה צריך אדם התעוררות
גדולה בכל שנה ושנה בעת עוסק בפרשיות אלו. וצריך ללמוד בכל שנה ביתר
תשובה ואהבה ויראה משנה שעברה כי בשנה שעברה עדיין לא מצא הקדושה
שהניח משה רבינו וכל ישראל במלאכת המשכן ע"כ צריך כל אדם לפסול את
הלימוד שלמד באשתקד ולמצוא לו איזה חסרון בלימודו וילמוד עתה ביתר
שאת ועוין ותשובה יתירה אולי ימצא הקדושה זו למשוך עלינו קדושת המשכן
ובלים לקבל איזה השארת אלהותו ית"ש מזה. וזהו פי הפסוקים הנ"ל אלה פקודי
המשכן משכן העדות ונאמר אלה פוסל את הראשונים ר"ל כנ"ל שצריך האדם
לפסול מעשיו הראשונים שלמד עד עתה מצות המשכן וצריך עתה מחדש ללמוד
מעשי המשכן כדי שימצא במעשי המשכן מה שפקד משה רבנו בתורה
במעשי המשכן וזהו אשר פוקד על פי משה ר"ל מעשי המשכן נגנו בתורה על פי
משה שר"ל ע"פ דיבורו ממש שאמר להקב"ה רבש"ע מה נעשה בנותר ואמר לו
הקב"ה ובנותר תעשה משכן לעדות ר"ל תננו בתורה וזהו עשה ע"ש משה
עבודת הלויים ר"ל שזהו עבודת הצדיקים הנלוים אל ה' בעבודתם

שממשיכים על עצמם ע"י התורה הקדושה בעת לימודם השארת אלהותו
ית"ש וזהו עבודת הלויים ביד איתמר ר"ל ע"י לימודם כי איתמר הוא לשון
לימוד כמאמרם בגמרא איתמר שהוא לשון לימוד בן אהרן הכהן שהיה
במדריגת בן אהרן הכהן שע"י לימוד תורתו יהי מתלמידיו של אהרן הכהן
לאהוב שלום ורודף שלום או יהי יכול בעת לימודו בפרשיות המשכן
להמשיך היחודים והאורות שנגזו משה בפרשיות אלו. ובהעלות הענן
מעל המשכן יסעו בני ישראל בכל מסעיהם וסמוך לוי ויקרא אל משה יש
לרמוז הסיוס של זה הספר עם התחלה של הספר ויקרא כך כי רמזנו לעיל
בפ' תרומה על פי הקדמה כוללת שכתבנו הרבה פעמים בסדרות אלו כי
כוונת המשכן הי' דוגמת מעשי בראשית כדי להיות מקום להגלות השכינה
בתחתונים ע"כ היה נעשה ע"י בצלאל שהי' יודע לצרף האותיות שנבראו
בהם שמים וארץ עיין לעיל בכוונת הקרשים שהיו מ"ח קרשים כי הי' כוונתו
להמשיך כל י"ב צירופי הוי"ה ב"ה כי יש י"ב צירופי הוי"ה נגד י"ב שבטי יה
והי"ב צירופים הם נגד י"ב חדשי שנה ע"כ אנו צריכים לכווין בכל ר"ח
צירוף אחד השייך לאותו חודש וב"ב שמות הוי"ה יש מ"ח אותיות ע"כ הי'
מ"ח קרשים במשכן להמשיך כל הי"ב צירופים של י"ב שבטים ומשה רבינו
ע"ה היה כולל כל ישראל כי הי' דעת כל ישראל ע"כ נזכר לומר כי הוא נגד
חודש העיבור כי חודש העיבור הוא כולל כל השנה כי חדשי העיבור הם
כדי להשוות שנות הלבנה עם שנות החמה ומשה היה פני חמה וגם נקרא
חודש העיבור כי בעיבור כלול כל הולד כמו אשה עוברת ובמשה הי' כלול
כל ישראל בסוד העיבור ע"כ אמר האנכי הריתי את כל העם הזה ע"כ מרמוז
סיוס הספר הזה בכל מסעיהם ויקרא ר"ת של שלשה אותיות אלו עולים
מ"ח לרמוז שמעשי המשכן הי' כלול הי"ב צירופים של השבטים עם משה
רבינו הכולל כולם העולים למ"ח אותיות ואי של ויקרא עם מ"ח אותיות
עולה מ"ח לרמוז על משה רבינו שנתגלו לו מ"ח שערי בינה ולכן אי זעירא
לרמוז שבשער הגנון אין לו השגה ויש עוד לרמוז בסיוס זה הספר כי ר"ת
וסופי תיבות של בכל מסעיהם עולים בנימטריא יב"ק שהם השמות
הקדושים אהי הוי"ה אדני לרמוז שהשלשה שמות אלו האירו לישראל בכל
מסעיהם ודו"ק. [מאור ושמש פקודי]

מעלת תפלת ותיקין (סדרה 90) – תפלת ותיקין – מהתחממות היצר להכין המלכדת

וראינו בפרשת בראשית, הוה שמעה ציווי ה' מהאדם, והרי בודאי
שהכרתה היתה ברורה וחוקה בציווי ה', ידע הנחש שברדך תאוה לא יוכל
לפעול אצלה, ובא בדרך הגרירה לפלפול, גררה וסחבה למשא ומתן כמבואר
בפסוקים (ג' א'–ה'), וכשהסכימה לבוא אתו למשא ומתן, הצליח הוא בפלפולו
לספק לה את אמיתותה. והנה נתכונן בראשית דברי הנחש אל האשה, לאחר
שאמר לו אזהרת ה' "פן תמותו", עונה לה הנחש: "לא מות תמותו כי יודע
אלקים וכו'", כלומר מה שאמר האלקים "תמותו" הוא מפני שרצה להרחיקם
מן העבירה בלבד ולא למעשה, והוא משום "כי יודע אלקים וכו'". אותה אימרה
של הנחש "לא מות תמותו" פיעמה בתוכה והאמינתו, וסמכה על תירוצו של
הנחש שכל מה שאמר ה' מות תמותו הינו משום: "כי יודע אלקים וכו'", ואינו
אלא איום בעלמא, וזהו כל כוחו של השטן לצעוק "לא מות תמותו!"
בני אדם מחללים שבת, באיזה אומץ? וכי מפשים הם, והלא התורה קנסה
סקילה על חילול שבת. התשובה, מצמצל להם השטן יפה באוזנם "לא מות
תמותו!" הראיה הנה פלוני לא מת, או תירוץ אחר שמא אנוסים הם, או עונשי
התורה לא דוקא חיו ולא נאמרו אלא להרחיק מן העבירה וכדומה, ומכאן
האומץ שלהם לעבור על ד"ת, וכאמור לו היה ברור להם ללא ספק וללא שום
תירוץ שכל עבירה גוררת מוות רע, כל גזל של פרומה מביא קללה ועונש, כל
מילה של לשה"ר גורמת אסון, כל ראייה של איסור היא מוות ממש, ולא היו
מתפללים בדברי ה' ומסתפקים בהם – היו נוצחים. עד שהשמיע לה דברי
אפיקורסות, כמובא ברש"י מהמדרש באומרו לה: "כל אומן שונא בן אומנותו,
מן העין אכל וברא את העולם", ומבואר ברש"י בפסוק וי: ותרא האשה –

ראתה דבריו של נחש והנאו לה והאמינתו (כ"ר). והיינו כמבואר שהאמינתו
לנחש לאחר שראתה דבריו, והיאך ראתה דבריו נגד דברי ה' אלא
מתחילה הסביר לה שאין בדברי ה' שאמר "מות תמותו" אלא הרחקה
בעלמא, וכמבואר עוד ברש"י שדחפה לעין ואמר לה כשם שאין מיתה
בנגיעה וכו', וגררה למשא ומתן עד הגיעו אותה למינות ואפיקורסות. והנה
עוד מדברי הגר"א (דברי אליהו): כמד"ר פרי חוקת: אמר רבי שמואל בר
נחמני, אמרו לנחש מפני מה את מצוי בין הגדירות, אמר אני פרצתי גדרו
של עולם, פירושו, הנחש הוא היצר הרע, ושואלים אותו למה אתה מפתה
את האדם בתחילת הפיתוי בסיני ובגדר ולא בעצם העבירה, והשיב על זה,
אני שפרצתי גדרו של עולם, כשפיתיתי את חוה לאכול מעץ הדעת לא
עלתה ביד, עד שפיתיתי אותה לעבור על הגדר שהוא הנגיעה, ומאותו פרק
למדתי לעשות כן להיות מצוי בין הגדירות, עכ"ל. הראנו לדעת, דגם לאחר
שמנציץ ומבריק לעיני האדם את חמדותיו ועונגיו, עדיין לא יצליח בכך
להתגבר על האדם, אלא בכך שבא הוא ומספק לאדם את אמיתותו בכך
שגוררו לפלפול, ונושא ונותן עמו עד שמקעקע אצלו את יסודות האמונה,
כי הלא ידיו רב לו במלחמתה של אמונה, ובצירוף השוחד שמנפנף הוא
בידו השניה, נופל האדם בידיו לעבירה ממש. [ביום דרך הרה"ג יעקב ישראל
לואסי שליט"א] וגם כשמדובר נמי שכבר קיבל על עצמו להתפלל בתפילה
המקובלת ציור גס גס הוא אורז לו וממתין לשעת הכושר כדי להפילו למלכות
ולספקות ולהסתרים ומסס להך לעצירה די קלרה. אכל מי שלא ירפה ... המעך
צמצע הבא אייח

מעלת למוד תוזהר {95} – שבע תפלותי של האדם הראשון

דף רמ"ה ע"א אבל תא חוי, משה בד סדר צלותיה בנייהון דישראל,
אריף בהאי צלותא, בגין דאיהי צלותא דקנימא לעילא. וכד סדר צלותיה
בקנינו דאחמיה, לא אריף בה, בגין דקנימא לתתא. דבתב, (כמדבר יב)
אל נא רפא נא לה, ולא אריף יתיר, בגין (בראשית צ"א ע"ב) דאיהו מארי
דביתא, ופקיד ביתיה בדקא חוי, (דף רמ"ה ע"א) ובגין כך לא אריף יתיר
בקעותיה. (ג"א ועל דא כולחו) ובלחו סדורין, לאשראח שכינתא בעלמא, כמה
דאוקימנא בכל אינון (שאר) היכלין דקאמרון. אכל צא וקראה, פססר משה תפלתו
בשזיל וזכאל, הוא הקריה בתפלה הא, משום שא תפלה שמוקמת למעלה. וקססר
תפלתו בתורה על אחותו, הוא לא הקריה בה, משום שמוקמת למטה. שפתז (במדבר
יז) אל נא רפא נא לה. ולא הקריה יתיר, פי הוא צעל הבית וקרה לת ביתו פלחוי, ומשום

כך לא הקריה יתיר צנקהו. (ועל זה כלס) וכל הסדורים להשקות צנינה צעולם,
כמו שצנקהו בכל אוקס (שאר) היכלות שאלמנה. רבי שמעון קם ואמר, ונאח
חולקא דילך אדם קדמאה, דריא דכל נגראין, דקנימין בעלמא, דרבי לך
קודשא בריה הוא על בלא, ונאעיל לך בגנתא דעדן, ואתקין לך ו חופות
בית, לאשתעשעא בענוא דנעם עלאה, כמה דאת אמר (תהלים כז) לחוות
בנעם יי' ולבקר בהיכלו. לחוות בנעם יי' לעילא. ולבקר בהיכלו לתתא.
לחוות בנעם יי', באינון שבעה דקנין לעילא, ולבקר בהיכלו באינון שבעה
דקנין דלתתא, ואינון קנימין אלין לקבל אלין. רבי שמעון קם ואמר, אשכי
תלקה אדם הקלחון, נבקר מכל הבקראים שמוקמים צעולם, שקהילי חוקה הקדוש
צדוד הוא על הפל והקנים חוקה לנן עקון, ותקון לך צבע תפוחים קם להסתעשע צענג

הנהגות מבוררות ופיקוח נפש

שֶׁל הַנֶּעַם הַעֲלִיזוֹ, כִּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים כז) לַחֲזוֹת בְּנֶעַם ה' וּבְדַבַּר בְּהִיכְלוֹ. לַחֲזוֹת בְּנֶעַם ה' - לְמַעַלְהָ, וּבְדַבַּר בְּהִיכְלוֹ - לְחֲזוֹת בְּנֶעַם ה', בְּאוֹרֵס שֶׁנֶּעַת הַקְּרִיעִים לְמַעַלְהָ, וּבְדַבַּר בְּהִיכְלוֹ, בְּאוֹרֵס שֶׁנֶּעַת הַקְּרִיעִים שְׁלֹמֵהָ, וְאֵלֶּה עוֹמְדִים אֵלֶּה פִּנְגָּד אֵלֶּה, וּבְכַלְדוֹ קִמַּת בְּגִנְתָּהּ דַּעֲדָן. אֵינִי שְׁבַעֲהָ חוֹפּוֹת עֲלָיוֹן קַדִּישׁוֹ, קִימוֹ עֲלֶיךָ לְשִׁילָא, לְאַתְעֲטָרָא בְּהוּ. וְאֵינִי ז' תְּתִיבָא, קִמַּת בְּהוּ לְאַשְׁתַּעֲשַׂעָא בְּהוּ, וּבְכַלְדוֹ אִשְׁלִים לֶךְ מֵאַרְךָ, לְמַהוּ יְשִׁילִים בְּכֻלָּא. וּבְכֻלָּס עֲמֻדָּה בְּגוֹ עָרָן. אוֹתוֹן שֶׁנֶּעַת הַחֲפּוֹת הַעֲלִיזוֹת הַקְּדוּשׁוֹת עוֹמְדוֹת עֲלֶיךָ לְמַעַלְהָ לְהַתְעַטֵּר בָּהּ, וְאוֹתוֹן שֶׁנֶּעַת חַחֲמוֹת עֲמֻדָּה בָּהּ לְהַתְעַטֵּעַ בָּהּ, וּבְכֻלָּו הַשְּׁלִים אוֹתָךְ אֲלוֹנָךְ לְהוֹיֵת שְׁלֵם כֻּלָּ. עַד דַּאֲתִּדְרוּ רַבְּנֵךְ, בְּתֵר עֵיטָא דְהוּא הוּיָא בִישָׂא, וְאַתְתִּרְבַּת בְּגִנְתָּהּ דַּעֲדָן, וְנִרְמַת מוֹתָא לֶךְ, וְלִכְל עֲלֵמָא. בְּגִין דְשִׁבְקַת אֲלוֹן עֲדוּנִין דְלְעִילָא וְתִתָּא, וְאַתְמַשְׁכַּת בְּתֵר אֵינִי בְּסוֹפִין מִסְּאָבִין, דַּאֲקִרִין (אֵיזֵב כ) רֵאשׁ פְּתָנִים, דְּנוּפָא מִשִּׁיד בְּהוּ, וְלֹא רוּחָא. כְּמָה דַּאֲתָא אִמְר, (דְּבָרִים לֵב) וְרֵאשׁ פְּתָנִים אֲכוּר. וְכִתִּיב עֲנִיבִימוּ עֲנִיב רֵאשׁ. עַד דַּאֲתָא אֲבָרְהָם חֲסִידָא, וְיִשְׂרָאֵל לְאַתְקָנָא עֲלֵמָא, וְעָאֵל גוֹ הַחֲמוֹתָא קַדִּישָׂא, וְאַתְקָן לְעִילָא וְתִתָּא

בְּאֵינִי רַקִּיעִין עֲלָיוֹן, וּבְאֵינִי רַקִּיעִין תְּתִיבָא, עַד שֶׁנֶּדְחוּ רַבְּנֵיךָ אֲחֵר עֲנַת אוֹתוֹן נְחֹשׁ הַרְעָה, וְנִשְׁפָּט מִגּוֹ עָרָן, וְנִרְמַת לֶךְ מֵנָת וְלִכְל הַעוֹלָם, מִשּׁוּם שֶׁעֲבָרָה אֶת הַעֲדוּנִים הַלְלוּ שְׁלֹמֵהָ וְלִמְטָה, וְנִמְשַׁכְּפָה אֲחֵר אוֹתוֹן קְשִׁיאוֹת עֲמֻדוֹת שֶׁנֶּקְרְאוֹת רֵאשׁ פְּתָנִים, שֶׁהָיוּ מוֹשְׁפֵי בָּהֶן וְלֹא הִרְתוּ, כִּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (דְּבָרִים לז) וְרֵאשׁ פְּתָנִים אֲכוּר. וְכִתּוּב עֲבָדְמוּ עֲנִיב רֹאשׁ. עַד שֶׁצָּח אֲבָרְהָם הַחֲסִיד וְהַחֲמִיל לְתַקּוֹן עוֹלָם, וּבְנִסָּם לְחַדֵּשׁ הַחֲמוּמָה הַקְּדוּשָׁה וְתַקּוֹן לְמַעַלְהָ וְלִמְטָה בְּאוֹרֵס קְרִיעִים עֲלִיזוֹתִים וּבְאוֹרֵס קְרִיעִים תְּתִיבָא. אֵינִי תְּתִיבָא, הֵיכְלִין לְאֵינִי רַקִּיעִין עֲלָיוֹן, לְאַתְתִּדְרָא דַּא בְּדַא, וְלְאַתְקָשְׂרָא דַּא בְּדַא, כְּמָה דְאוֹקְמָנָא בְּאֵינִי הֵיכְלִין דְקִאֲמָרָן. וְאַף עַל גַּב דְאוֹקְמָנָא תְּתִיבָא גוֹ כְּלָלָא, הֵבָא אֵיִת לֶן לְפִרְטָא מְלִין, וְלְאַתְקָנָא לְיַחֲדָא בְּדַא אֲוֹת, בְּגִין דְלֹא יִטְעוּן חֲבָרִינָא, וְיִתְכּוּן בְּאַרְז מִישֵׁר, כְּמָה דְכִתִּיב (הוֹשֵׁעַ יד) כִּי יִשְׂרָיִם דְרָכֵי יי וְצִדִּיקִים יִלְכוּ בָּם וְגו'. אוֹרֵס הַתְּתִיבָא הַסּ הַיְכֻלֹת לְאוֹרֵס קְרִיעִים עֲלִיזוֹתִים לְהַחֲזוֹת זֶה בְּזֶה וְלְהַקְשֵׁר זֶה בְּזֶה, כִּמוֹ שֶׁצָּבְרָנוּ בְּאוֹרֵס הַיְכֻלֹת שְׁלֹמֵהָ. וְאַף עַל גַּב שֶׁצָּבְרָנוּ שֶׁסּ בְּחֻדָּה הַכֻּלָּ, כֵּן לֹא לֵנוּ לְפִרְט דְּבָרִים וְלְתַקּוֹן אֶת הַיְחֻדָּה כְּלָאוּ, כִּי שֶׁלֹּא יִטְעוּן הַחֲבָרִים, וְיִלְכוּ דְרָכָה יִשְׂרָאֵל, כְּכַתּוּב (הוֹשֵׁעַ יד) כִּי יִשְׂרָיִם דְרָכֵי ה' וְצִדִּיקִים וְגו'.

מְלֻבָּט

מִנְחַת יִצְחָק

דְּרַךְ אֶרֶץ קְדָמָה לְתוֹרָה {38} - מִדּוֹת וְהִנְהָגוֹת טוֹבוֹת מִחֻז"ל הַקְּדוּשִׁים - צוּאָתוֹ הָאֲחֵרוֹנָה שֶׁל רַבִּי דּוֹד'ל

וקולו נרגש - "כי כדי ליכות בברכת השלום והאחדות, מוטל על האדם לפסוע אחורו לא לצפות שהשני יותר וייסוג, אלא לעשות זאת בעצמו. לוותר! להכניע מעט את תחושת האני, ולהניח גם לשני מקום להתגדר בו. אי אפשר ליכות בברכת השלום מבלי לפסוע לאחור ולוותר לזולת! זכור זאת, יקירי, כצידה למשך כל ימי חיך, ודע כי רק אם תוותר תזכה לשלום". דבריו של ר' דוד'ל הותירו עלי רושם עז, אך קודם שנפרדנו אחזה בי תחושה מעיקה במיוחד. ר' דוד'ל אחז בידי והתבונן בעיני. עיניו היו עצובות כפי שלא ראיתי מעולם, אחיותו בי היתה כאחיותו של טובע הנאחז בקש, והוא מלמל בקול נורא: "אני כבר זקן, לי זה כבר לא יעזור, אין לי מה לעשות עם זה. אבל אתה תזכור ותזכיר לכולם, רק לוותר, רק לוותר, רק לוותר! ועוד פעם: רק לוותר ולוותר, לי זה כבר לא יעזור..." בלב כבד נפרדתי מידידי הקשיש וחזרתי הביתה, מהורהר. ביום המישי ניגשתי שוב למחלקה הסיעודית, על מנת לפגוש שוב בדמות המופלאה, אלא שהפעם לא מצאתי את ר' דוד'ל יושב על כסאו. אף בחדרו לא מצאתיו. ליבי התמלא בחשש כבד, ובלית ברירה התעניינתי אצל האחיות היכן אוכל למצוא. בכיה של האחיות סיפר לי כי הגרוע מכל ארע. "האם לא שמעת כי ר' דוד'ל נפטר לעולמו?" אימתי ארע הדבר? לחשתי, והאחות השיבה: "ביום שלישי, עם דמדומי חמה..." פני החווירו באחת, וכמו אנרוף ברזל הכה בליבי בעוון, דמעות מלוחות זלגו מעיני ושפתי רטמו מבכי. הדבר היחיד שצף לנגד עיני היתה דמותו של ר' דוד'ל יושב על כסאו, בעיני העמוקות והעצובות, כשהוא לוחש ומתחנן את צוואתו האחרונה - רק לוותר! לוותר ושוב לוותר. [דרך עץ החיים]

מְלֻבָּט מִנְחַת יִצְחָק

פְּלֵאֵי הַבוּרָא רַחֲמָנָא לְבָא בְּעֵי - לֵב הָאָדָם {69} - הַכְּנָעָה אֲמִתִּית בְּלֵב נִשְׁבֵּר

הַקְּדוּשָׁה וְלְהַשְׁפִּיל מִדּוֹת הַרְעוּת עַד לְאֶרֶץ וכו"ב הִיךְ עֲבֹדְתִי שְׁלֵמָה עַד גִּשְׁתוּ עַד אֲחִיו הִינִי עַד שֶׁהִשְׁפִּיעַ וְהִכְנִים אוֹר הַתְּשׁוּבָה בְּבַחֵי עֵשׂוֹ אֲחִיו וְלִכְךָ תִּכְפַּר בְּשִׁהֲכִינִים בְּעֵשׂוֹ בַחֵי הָאָרֶץ זוֹ וְיִרְצֵן לְקַרְאָתוֹ וְיִתְבַּקְּרוּ וְהִנֵּה כִּשְׂיֵשׁ לְאָדָם לֵב נִשְׁבֵּר וְנִדְבָה וְעוֹשֶׂה תְּשׁוּבָה מִעֲמָקָא דְלֵבָא לִיחַד הַמְדוֹת הַקְּדוּשׁוֹת לְשִׂמּוֹ הַגְּדוֹל אוֹ מְכֻנָּה בְּשֵׁם יַעֲקֹב, וְכִשְׂיֵשׁ לוֹ הַתְּבוֹנְנוֹת בְּשִׁבְלוֹ הַקְּדוּשׁ שֵׂאֵי אֲפִשֵׁר לְהִשְׁיֵב בַּחֵי הַכְּנָעָה מֵאוֹר הַתְּשׁוּבָה כּוּהָ מִצַּד מַעֲשֵׂיו כִּיֹּא מִצַּד זְכוּת אֲבוֹת וְאוֹ יֵשׁ כַּח בְּבַחֵי אוֹר הַתְּשׁוּבָה כִּיֹּא הַלּוֹפִיעַ וְלְהוֹרִית לְבַחֵי הַשֵּׁד וְאוֹ הוּא מְכֻנָּה בְּשֵׁם יִשְׂרָאֵל גִּי אוֹר הַשֵּׁד שֶׁהוּא בַּחֵי וְרַח בַּחֲשָׁד אוֹר לְיִשְׂרָיִם עֵי בַּחֵי הַנּוֹן וְנִחְוִים וְצִדִּיק וְהוּוֹ פִי וְנִאֲבָק אִישׁ עִמּוֹ עַד עֲלוֹת הַשֶּׁחַר הִינִי שִׁשְׂרוֹ שֶׁל עֵשׂוֹ נִאֲבָק עִמּוֹ עַד עֲלַחֵשׁ, הִינִי עַד שֶׁעֲלָה וְכֹא לְבַחֵי שְׁחֹרָה אֲנִי וְנִאֲוָה שֶׁהוּא בַּחֵי וְנִקְרָה קְטָנָה דְלִית בָּהּ חֵזֶק כִּלְל בַּחֵי שְׁפֻלֹת בְּאֲמַת וְאוֹ נִשְׁפָּל וְנִכְנַע עַד לְאֶרֶץ וְיִאֲמָר שְׁלַחֵנִי כִי עֲלָה הַשֶּׁחַר בֵּין שְׁפֻלֹת לְבַחֵי שֶׁחַר בַּחֵי שְׁפֻלֹת בְּאֲמַת וְעֵיִב אֲמֵר לוֹ, לֹא יַעֲקֹב יִאֲמֵר עוֹד שְׁמָד כִּיֹּא יִשְׂרָאֵל הִינִי בֵּין שְׁפֻלֹת לְבַחֵי כִּיֹּא לְהוֹרִית לְבַחֵי הַשֵּׁד אֲתָה מְכֻנָּה בְּשֵׁם יִשְׂרָאֵל וְמִהוּ הַבְּחֵי כִּי שְׂרִית עִם אֱלֹהִים וְעִם אֲנָשִׁים הִינִי שֶׁהִכְנִיעַ הַיֵּשֶׁר שֶׁל עֵשׂוֹ וְהִכְנִים בַּחֵי אוֹר הַתְּשׁוּבָה בְּעֵשׂוֹ עֵי וְתוֹכִיל גִּימְטָא אֲבָרְהָם וְיִצְחָק לֵבָן וְיִקְרָא שֵׁם הַמְּקוֹם פְּנִיָּאל כִּי רֵאִיתִי אֱלֹהִים פִּאֵ"פ הִינִי שְׂרָאִיתִי בְּהַתְּבוֹנְנוֹת שְׁכִלִי שֶׁכֵּל עֲקָר עֲבֹדוֹת שְׁלוֹ לִי הוּא רַק בַּחֵי פְּנִים אֵל פְּנִים הִינִי פְּנִי אֲבָרְהָם וְיִצְחָק הַעוֹמְדִים לִימִינִי לְעוֹרֵי מְגִדָּל וְכוּתָם וְלֹא מִצַּד מַעֲשֵׂי נַעֲשֵׂתָה זֹאת וְתִנְצֵל נַפְשִׁי הִינִי שֶׁעֲבֹדוֹת נַפְשִׁי אֱלֹהִית הִיךְ רַק עֵי בַּחֵי וְתִנְצֵל מִרְמּוֹ עַל בַּחֵי אֲבָרְהָם וְיִצְחָק שְׁבַח אֲבָרְהָם הוּא עֲקָר בַּחֵי חֶסֶד וְאַעֲפִיב כִּלְל בּוֹ מִדַּת גְּבוּרָה וְכֹח וְיִצְחָק עֲקָר בַּחֵי גְבוּרוֹת קְדוּשׁוֹת וְאַעֲפִיב כִּלְל בּוֹ גִיב בַּחֵי חֶסֶד שְׁנֵי פְּעָמִים חֶסֶד וְשְׁנֵי פְּעָמִים גְּבוּרָה גִימְטָא וְתִנְצֵל

לְהוֹיֵת תְּמִיד בְּבַחֵי הַכְּנָעָה בְּאֲמַת לְעֵשׂוֹת תְּמִיד תְּשׁוּבָה מִעֲמָקָא דְלֵבָא וּמִתְחַלְחֵל וּמִתְמַרְמֵר מֵאוֹד בְּאִימָה וְיִרְאָה וּבוֹשָׁה וְהַכְּנָעָה בּוֹכְרוֹ כִּיֹּא מִי שְׁמִירָה בְּנִגְדוֹ בְּאֵל הַגְּדוֹל הַגְּבוּר וְהַנּוֹרָא שְׂאוֹן חֶזֶק וְכִיֹּא לְגִדְלָתוֹ וְהוּא כִּלְי רִיב מִלֵּא בּוֹשָׁה וּבְלִמָּה נִבְזָה וְנִמְאָס עוֹמֵד לְפָנֵי תְּמִים דְּעִים וְמוֹרֵד בְּנִגְדוֹ רַעְדָה יִאֲהוּנוּ בְּחִיל וְרִתָּה וְזוּעַ וְאִימָה וְפַחַד וּמִשִּׁים בְּדַעְתוֹ מוֹהֵת הַמְּקַלְקֵל וְאִיכוֹת הַכְּנַם עַד אֲשֶׁר יִהְיֶה לְבָבוֹ נִשְׁבֵּר וְנִדְבָה לְשִׁבְרֵי שְׁבָרִים עַד אִין קִין לְהַתְתַּרְסֵם מֵאוֹד עַל הַעֲבֵר בְּאֲמַתוֹת לְבָבוֹ בְּגִדְל מְרִירוֹת חֶלֶב עַד שִׁיכְנַם בַּחֵי אוֹר הַתְּשׁוּבָה בְּכֻלְלוֹת אַחֲבִי אֲכֹן כְּמָה נְאוֹת לוֹ לְגִרוֹם תְּשׁוּבָה לְכִנּוּי כִּשְׂיֵשׁ לוֹ בַּחֵי עֲנִוָה שְׁפֻלֹת בְּאֲמַת הִינִי שְׁמִבִּין בְּהַתְּבוֹנְנוֹת שְׁכִלוֹ שֵׂאֵי לְהִשְׁיֵב אוֹר הַתְּשׁוּבָה מִצַּד מַעֲשֵׂיו אִם לֹא עֵי זְכוּת אֲבוֹת הַמַּסִּיעִין אוֹתוֹ. אִי יֵשׁ כַּח בְּבַחֵי תְּשׁוּבָה זוֹ לְעוֹרֵר לְבָבוֹת בְּגִי יִשְׂרָאֵל. וְזוֹ הִיְתָה תְּמִיד עֲבֹדַת יַעֲקֹב אֲתָה לְקַשְׂרָה וְלִיחַד הַשְּׁבַעֲהָ מִדּוֹת קְדוּשׁוֹת לְמַקְוֵם וְלְשִׁרְשֵׁם כְּמֵאֲהִיב לִי ה' הַגְּדוֹלָה וְהַגְּבוּרָה וְכו" וְלְהַשְׁפִּיל וְלְהַכְנִיעַ הַשְּׁבַעֲהָ מִדּוֹת רַעוּת לְאֶרֶץ עֵי בַּחֵי הַכְּנָעָה אֲמִתִּית בְּלֵב נִשְׁבֵּר וְנִדְבָה וְעֵיִ מִרְמּוֹ תִּבֵּת יַעֲקֹב גִּימְטָא ו' פְּעָמִים שֵׁם הַעֲצָם בִּי"ה וְהִנֵּה בַּחֵי עֲנִוָה שֶׁל יַעֲקֹב אֲבִינִי עֵיִה הִיְתָה בַּחֵי עֲנִוָה אֲמִתִּית הִינִי שְׂרִיה מְחַלֵּת בְּדַעְתוֹ שֶׁלֹּא מִצַּד מַעֲשֵׂיו זְכָה לְכֹל זֶה אֲלֵא מִצַּד זְכוּת אֲבוֹת אֲבָרְהָם וְיִצְחָק שֶׁמְחַמֵּת זֶה הִיךְ כַּח בְּבַחֵי תְּשׁוּבָה וְהַכְּנָעָה זוֹ לְהַשְׁפִּיעַ אוֹר הַתְּשׁוּבָה לְבַחֵי עֵשׂוֹ, וְזוֹ הִיךְ בַּחֵי מִלְּאִכִּים שֶׁשְׁלַח יַעֲקֹב לְעֵשׂוֹ בִּי פְּעָמִים מִלְּאֵךְ גִּימְטָא יַעֲקֹב ו' פְּעָמִים שֵׁם הַעֲצָם יֵת לְהַכְנִים בְּעֵשׂוֹ גִיב בַּחֵי יַעֲקֹב לְקַשֵּׁר וְלִיחַד תְּמִיד הַשְּׁבַעֲהָ מִדּוֹת קְדוּשׁוֹת לְשִׂמּוֹ הַגְּדוֹל יֵת וְלְהַשְׁפִּיל וְלְהַכְנִיעַ זוֹ מִדּוֹת הַרְעוּת שֶׁבוֹ שֶׁהוּא בַּחֵי שְׂרוֹ שֶׁל עֵשׂוֹ בַּחֵי אֵל אֲחֵר וּמִרְמּוֹ בְּפִסּוּק וְהוּא עֵבֶר לְפָנֵיהֶם וְיִשְׁתַּחֲוּ אַרְצָה שְׁבַע פְּעָמִים עַד גִּשְׁתוּ עַד אֲחִיו הִינִי כִּשְׁהִתְתַּחֲוּהוּ אַרְצָה שְׁבַע פְּעָמִים, מוֹרָה לְהַעֲלוֹת מִדּוֹת קְדוּשׁוֹת לְמַקְוֵר

השאלה היא האם יש להחזיר את המעשה למקומו המקורי? והאם יש להחזיר את המעשה למקומו המקורי?

תמיד איך שמלא כל הארץ כבודו. ורק שבמקום המשכן הציב השי"ת, שבזה המקום יכול האדם להכיר איך שמלא כל הארץ כבודו, ואיך שלא יעשה שום דבר אפילו כחוט השערה בלתי השגחתו, ואם האדם בוקע באמת את ההסתר ומהדר לגרמיה לטב, ומכיר בחזרה זאת ההתגלות, ואז מראה לו השי"ת איך שעבודתו יש לו מקום אפילו למעלה מתפיסה של זה העולם, כעין דאיתא במדרש (רבה נשא יג) ויהי ערב ויהי בקר יום אחד. אם לחשבון הימים הוה ליה למימר יום ראשון, אלא משעה שהיה הקב"ה יחיד בעולמו

חפץ להיות לו דירה בתחתונים. והיינו כדאיתא בתקוני זוה"ק (תיקון כ"ב) קוב"ה אתקרי חד ולא בחושבן, וקוב"ה אתקרי חד בחושבן. חד ולא בחושבן היינו, שהשי"ת נקרא אחד ואחד אינו מחייב שני וזה מורה למעלה מכל סדר השתלשלות. וחד בחושבן היינו שהשי"ת נקרא לפעמים ראשון, וראשון מחייב שני, והיינו את סדר השתלשלות שהציב השי"ת בתפיסת זה העולם, וזה משעה שהיה הקב"ה יחיד בעולמו, היינו ממקום שהשי"ת נקרא אחד למעלה מעבודה, שם ג"כ יש לישראל מקום לעבודתו: [תפארת יוסי, פקודי ז']

לְקַחֵי הַפְּרָשָׁה לְשַׁבַּת {87} – לְהַשִּׁיג בְּרִפְת הַנְּעָם וְהַמְתִּיקוֹת

בעבודה אין השכל אנושי סובל כלל שיעבוד לתקות שכר, ולא עוד שאי אפשר כלל לעבוד בשביל שכר כי אמרו ברכות י"ז. עולמך תראה בחיך, הענין, כי עולם הבא הוא כולו תענוג שמרגיש האדם בעבודתו ותורתו הוא תענוג עולם הבא שלו, אלא שאותו תענוג עצמו הוא ביתר שאת ויתר עז ריבוי רכבות מעלות ע"י שהנשמה נתפשטה מהחומר העכור אשר היה למסך מבדיל. ומזה יוכל כל אדם להבחין ערך עולם הבא שלו לפי ערך המתיקות שמועם בעבודה וזהו עולמך תראה בחיך. נמצא שעיקר עולם הבא הוא עצמו תענוג העבודה, א"כ מי שאין מרגיש נועם מתיקות בעבודה אין במעשיו כלום רק אעפ"כ לצד שאין ה' מקפח שכר כל בריה הוא נותן לו שכר על טרחו ועמלו אבל אין המעשה ההוא נרצה לפניו כלל, נמצא לפי אי אפשר כלל לאדם לעשות עבודתו ויקוה עבודה שכר, דממה נפשך, אם לא הרגיש מתיקות אין המעשה נרצה כלל, ואם הרגיש מתיקות איך יבקש שכר בעד תענוג זהו התכלית לעבודה הנמשך מריבוי המתיקות שלה. ועל זה כווננו ז"ל במדרש שהראה ה' למשה רבינו ע"ה אוצרות של שכר כל מצוה ומצוה ואח"כ הראה לו אוצר גדול מאד ושאל זה למי אמר לו מי שיש לו משלו אני נותן לו מאלו ומי שאין לו משלו אני נותן לו מאוצר זה הגדול והוא אוצר של מתנת חינם, כיון אל האמור, כי מי שיש לו משלו שלא הרגיש מתיקות בעבודתו ולא התנדב בוודאי לעבודה אלא בשביל יתרון דהיינו השכר אין לו רק שכר מועט עבור טרחו ועמלו, אבל מי שאין לו משלו כי הרגיש תענוג נפלא בעבודה ויודע שאין מגיע לו שום שכר אזי שכרו גדול מאד בהפלגה יתירה מאוצר זה והוא נקרא מתנת חינם כי שכר טרחא אין כאן וכאמור.

נמצא מאמר בן הא הא הוא על ב' כוונות, כוונה א', בפשוטו, על הבחינה הקטנה מי שאינו מתענג בעבודה ותהי לו העבודה לטורח ושכרו קטן שכר טרחא אעפ"כ אם טרחו יותר מתרבה השכר יותר כפי ערך הטרחה רק הוא שכר קטן הערך, ויהיה ג"כ כוונתו בהיפוך אצל הבחינה הגדולה המתענג בעבודה וכל מה שירגיש יותר תענוג תתמעט אצלו הטורח והצער של העבודה עד שבהרגישו רוב מתיקות לא ירגיש שום טורח או לפום צערא אנרא, ר"ל כל עוד שיתמעט הצער יתרבה השכר והבן. ואמנם היות כי כל דרכיו משפט, צריך להבין מה מקום לקיבול שכר על נועם מתיקות ותענוגים ולא עוד שיתרבה השכר יותר ממי שעמל בעבודה. יובן זאת, כי מטבע הטוב להטיב, וכביכול תענוג נפלא אצלו ית"ש בהיותו מטיב ומענג לאיש הישראלי, ממילא ממש ענין השכר כענין העבודה, כמו שהעבודה יש בה מתיקות להעובד ואעפ"כ היא עבודה לה, כן השכר הוא באמת תענוג כביכול אצלו יתב"ש ואעפ"כ הוא שכר לאדם, ממילא אין שכר זה ניתן רק לעובד בתענוג והוא מדה כנגד מדה נמצא כל דרכיו משפט והבן היטב. וזו"ש (תהילים סב, יג) ולך ה' החסד, ר"ל השכר של מתנת חינם הוא בנדבה וחסד כשמו שהוא מתנת חנם, וענינו, כי אתה תשלם לאיש, ר"ל השכר שאתה משלם ענינו ממש כמעשהו, כענין מעשה העבודה בעצמה וכאמור. וז"ש הו"ל (אבות ב, ד) עשה רצונו כרצונך, רצה לומר שתעשה לך מדרגה זו שקיום רצונו ית"ש יורגש לך תענוג כקיום רצונך ביתר שאת ועוז כדי שיעשה רצונך כרצונו שכאשר ישלים ית"ש רצונך ויענגך יהיה לו כביכול תענוג ונחת רוח כקיום רצונו והבן. [ערבי נחל פקודי]

וידבר ה' אל משה לאמר ביום החודש הראשון באחד לחודש תקים את משכן אהל מועד כו' והבאת את השלחן וערכת את ערכו פירש"י ב' המערכות של לחם הפנים כו' ולקחת את שמן המשחה ומשחת כו' וקדשת אותו ואת כל כליו והיה קודש כו' ועש משה כו' ויתן את השלחן כו' ויערוך עליו ערך לחם לפני ה' כאשר צוה ה' את משה. יש להקשות למאי דאמרינן אותו היום נטל י' עטרות והיה אז א' בשבת, והא קימ"ל בלחם הפנים דסידורן בשבת דוקא, ואמרינן במנחות (דף ק') סידר את הלחם ואת הבויכין אחר השבת והקטיר את הבויכין בשבת פסולה כיצד יעשה יניחה לשבת הבאה שאפילו הוא על השלחן ימים רבים ואין בכך כלום. ואיך סדרו הלחם הפנים במדבר באחד בשבת? כי מה דמקשה בגמרא אמו יראה מילתא זוטרתא היא לא אמרו כן לקטנות מדרגתם כמונו היום, אלא אדרבא לגודל מדרגתם אשר השיגו ומעמו נועם ומתיקות הגדול אשר בתורה ועבודה ומזה נמשך דלאו מילתא זוטרתא היא שתהיה העבודה משוללת מכוונת טעימת המתיקות ההוא ותהיה רק לצד יראת ה' לבדו עד שהוצרכו לתרץ אין לגבי משה כו' כי מעלתה גדלה עוד יותר ויותר אשר כל מתיקות ונועם נתבטל אצלו נגד קיום רצונו ית"ש והבן. וזו"ש (שיר השירים ז, ז) מה יפית ומה נעמת כו', בהיותך במדרגה כזו אשר אהבה בתענוגים, ר"ל שהאהבה דהיינו עבודת ה' יהיה אצלך בתענוגים שתרגיש נועם המתיקות בעבודתו, ועם היות זאת קומתך שאתה במדרגה גבוה כזו בהרגשת המתיקות אעפ"כ דמתה לתמר ע"ד שארז"ל (סוכה מ"ה:) מה תמר אין לו אלא לב אחד כך ישראל אין להם אלא לב א' לאביהם שבשמים, ואל זה כיון בכאן כי עם היותך מרגיש הרגשת הנועם מאד אעפ"כ תהיה בבחינת התמר שאין לך אלא לב א' לעשות העבודה רק לשם ה' וכאמור. ואמנם על מה עשה ה' ככה שיהיה כל כך עריבות ונועם מתיקות בעבודתו עד שע"י זה צריך לאדם והירות הדרשה ומלאכה יתירה להשיג היטב על מעשיו שלא יהיה בלתי לה' לבדו מה שלא היה כך אלו לא היה הרגשת מתיקות הוזה שאו היה כל מעשי העבודה באדם לצד יראת ה' לבדו ולא היה צריך למלאכה יתירה הוזה. ומעם הדבר הוא, כי באמת מגונה הדבר לעבוד לה' בשביל פרס ושירמה לאדם שיש לו אצל בוראו כלום עד שעל כן הזהיר התנא לעבוד שלא על מנת לקבל פרס, ויודע מ"ש בחובת הלבבות כי מצד טבע הנפש לא תתנדב אלא כמה שיהיה לה יתרון, וא"כ האדם העובד את ה' איך יתנדב לעבודתו אם לא ע"י שידוע היות לו יתרון והוא השכר וא"כ רחוק הדבר לעבוד שלא על מנת לקבל פרס. לזאת עשה ה' ככה להניח ברכת הנועם והמתיקות אל תוך העבודה ואז ודאי לא יעבוד האדם בשביל שכר, כי דרך משל אם ישכור המלך פועל לחטוב עצים ולשאוב מים וקצב לו שכרו הנה הוא עושה מלאכתו בשביל השכר ויודע שמגיע לו שכר אצל המלך, משא"כ אם ישכור המלך אדם אחד שיאכל וישתה אצלו ויתענג בשרים ושרות ותפנוקי המלך וקצב לו שכרו על כל תענוג ותענוג ודאי זה עושה מלאכתו בלי תקות קבלת שכר כי יודע שאין מגיע שכר בעד זה ואם רואה המלך נותן לו שכרו חושב בדעתו שכאשר גבר חסדו עלי לענגני בכל התענוגים כן התחסד עוד עמי ליתן לי מתנות אבל עכ"פ יודע שאין מגיע לו אצל המלך מאומה, כן הדבר הוזה, אחר שיש מתיקות רב

פִּלְפְּלִין מִפְּלִפְּלִין {65}—הֵיכָן מְצִינֵנו שֶׁהַכְּנַעַת הִרְשָׁע בָּאָה דְּרָקָא עַל יְדֵי שְׁמֹזְבִיר לֹא אֶת מַפְלְתֹו הָרֵאשׁוֹנָה?

הֵיכָן מְצִינֵנו שֶׁהַכְּנַעַת הִרְשָׁע בָּאָה דְּרָקָא עַל יְדֵי שְׁמֹזְבִיר לֹא אֶת מַפְלְתֹו הָרֵאשׁוֹנָה? אֶת הַסְּאֻזְנָה נִקְחָה אִי"ה בְּשָׂבִיעַ הַבָּא

חֲבָרִים מְקַשְׁיָבִים לְקוּלָּה {38} – אַרְבַּע אֲמוֹת שֶׁל אָדָם קוֹנוֹת לוֹ בְּכָל מְקוֹם

עֲצֻמָּה וְלִרְחֹף כְּטָפֹם מֵעַל הַקְּרָקַע מֵרֵב הַתְּלַחֲטוֹת הַלֵּב לְאֲבִינוּ שֶׁבְּשָׂמִים וּמְקַבְּלִים פּוֹחוֹת מְחַדְּשִׁים לְעִבּוּדָתוֹ יִתְבָּרַךְ "חֲדָשׁ כְּפֶשֶׁר נְעֻרְיָכִי" לְחֲדָשׁ וְלַהֲתַחַדְּשׁ בְּעֹזֵר עֹר עוֹלָמִים חַי חַיִּים אֲשֶׁר בְּיָדוֹ נֶפֶשׁ כָּל חַי הַנּוֹתֵן אֲמִיר שְׁפָר, וּבְכֵן מֶה אֲשִׁיב

בְּשִׁשּׁוֹן וּבְשִׁמְחָה בְּגִיל וּבִירְאָה הִתְחַלְּנוּ זֶה מִכְּבָר בַּס"ד מִדּוֹר חֲדָשׁ אֲשֶׁר יַעֲסֹק אִי"ה בְּסִגְיוֹת הַגְּלִמּוֹת וְהַמְּפַרְסְמוֹת אֲבָל כָּאֵן נִשְׁתַּדֵּל לְהַבִּיא טַעַם נְכוֹן וְאֲמִיתִי שְׂמִיבִיא לְהַתְרַשְׁוֹת רַבָּה וְלַהֲתַפְּעֻמוֹת בְּנִימִי תַּפְּשׁ לְשׁוֹמְעִים שֶׁמִּתְמַלְּאִים בְּשִׂמְחָה

